

boliger der. — Om Kommunen ønsker det eller ikke, er Noget, vi tidligere have talt om, det er en Uregelmæssighed ved Lovforslaget, og vore Bestræbelser i Udvalget have været at indrette vor Optræden saaledes, at man ikke presser Kommunen til at gøre Noget, den ellers ikke vilde gøre. Den ærede Finansminister fremhævede, at det var ønskeligt, at Kommunen selv hidrog Noget, og at der i Stedet for „mod behørig Sikkerhed“ blev sat et tydeligere Udtryk. Dette kan nærmere overveies. Det staar i Ministerens Magt at bruge det, som han vil. Det vil ikke være vanskeligt i Stedet for „behørig“ at sætte et andet rigtigere Udtryk. Det kan præciseres paa en eller anden Maade, men saaledes at Kommunen ikke behøver at stille Sikkerhed, men Private, skulle stille Sikkerhed, f. Ex. $\frac{3}{4}$ af Assurance-summen, for at nævne et Exempel, eller maatte Mere; men det kan tages under Overveielse. Jeg synes ikke, at det er nødvendigt hyderligere at anbefale det ærede Thing at slutte sig til Forslaget. Det er i Alles Interesse, i hele Samfundets Interesse; der kræves ikke betydelige Ofre fra Statens Side, og det staar efter min Mening ikke i nogen- somhelst Strid med Principer, som det ser vor Pligt at hævde.

Mhlefeldt-Laurvig: Jeg vil hævde, at det er en ren Ubetydelighed, der kan udrettes her. Lovforslaget stiller sig som Opgave en Ombygning af usunde Bydele i Kjøbenhavn o. s. v., men det maa virkelig siges at være en ren Ubetydelighed, naar der kun kan være Tale om at anvende 3—4 Millioner dertil. Efter de Udtalelser, som den ærede Ordfører for Flertallet kom med, mener han jo heller ikke i Grunden, at der er Tale om at ombygge hele den indre Del af Kjøbenhavn. Det var ønskeligt, inden man kom her til Thinget, at man var klar paa, hvad man egentlig vilde. Det lader til, at dette Laan ikke skal være til Ombygning af en Del af Kjøbenhavn, men til Forskjønnelse af Kjøbenhavn. Jeg vil ikke være med til at yde et Laan til Forskjønnelse af Kjøbenhavn. Jeg vil nødig være med til den Slags Lovforslag, der se ud, som om de skulle være til Gavn for Kjøbenhavn og til Gavn for Arbejderne, naar de i Virkeligheden ikke blive dertil.

Tvede: Saavidt jeg kan se, var det væsentlige Formaal ved dette Lovforslags Fremkomst at skaffe Arbejde til de ledige Bygningshaandværkere, men den Maade at hjælpe midlertidig paa tror jeg er meget uheldig. Naar de gaa ledige paa Grund af

Overproduktion af Bygninger og særlig af Arbejderboliger, og man saa sætter dem til at gøre denne Overproduktion større, vil det kun medføre, at Ulemperne, naar man en Gang endelig ser sig nødsaget til at standse, ville være meget større, end de ere i Diebliffet. Vil man skaffe de ledige Bygningshaandværkere Bestjæftigelse, tror jeg, at man maa vælge andre Omraader for deres Arbeidskraft, nemlig Opsyrelse af Museer, Christiansborg Slot eller andre saadanne Statsforetagender, som ikke forøge de ledige Bygningers Antal. Man har for at hjælpe paa dette Forslag, paa denne Tanke, anvist, at man skulde nedrive de simple, daarlige Leiligheder og der bygge andre Huse i Stedet for. For mig staar det som utvivlsomt, at man derved vil jage Arbejderne ud af de Kvarterer, hvor de nu bo, og hvor de saa at sige ere nødsagede til at bo, fordi deres daglige Erhverv er knyttet til, at de bo inde i Byen. Dersom man siger: Ja, det kunne vi forhindre ved at gøre det Statstilskud eller det Statslaan, som agtes ydet, afhængigt af, at Leilighederne gjøres smaa, saa vil det, som den ærede Ordfører for Flertallet bemærkede, ikke kunne forhindre, at flere saadanne Smaaligheder kunne leies af en Familie, og saaledes ikke komme de egentlige Arbejdere til Gode. Den store Forhaabning, som Flertallet synes at have til, at et Laan til 3 pCt. skulde foranledige, at Nogen gav sig i Kæft med at købe tæt befolkede Kvarterer, rive dem ned og bygge op, tror jeg er langt overdreven. Dersom man vil uaae Noget i den Retning, maatte det nærmest ske paa den Maade, som Kjøbenhavns Kommune har gjort i sin Tid, nemlig ved at yde direkte Bidrag, sige, vi vil give det og det til den, der vil paatage sig at omordne det Kvarter paa en saadan Maade, som man finder hensigtsmæssig. Men dersom man gjør det, tror jeg, at man, som jeg bemærkede før, jager Arbejderne bort fra de Kvarterer, hvor de helst bør bo, og min Tanke er derfor den, at man langt bedre vil gavne Arbejderne ved gennem en Sundhedsvedtægt at sørge for, at de Leiligheder, som de komme til at bo i, ere saa sunde og gode, som Forholdene og Omstændighederne tillade det. Der kan jo ikke være Tale om, at Arbejdere, som skulle bo i et eller to Værelser, kunne faae dem af samme Størrelse og Høide som i et Palais, og de ere heller ikke tjente dermed, de skulle da bruge større Gardiner, mere Varme og Lignende. I det Helte taget: større Lokaler medføre større Udgifter, og derfor vil det upaatvivleligt være den retteste Maade at gavne Arbejderne